

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul Hotărârii Guvernului privind modificarea
Hotărârii Guvernului nr.938/2023 cu privire la organizarea și
funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr.938/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat, este elaborat de către Ministerul Finanțelor, cu participarea Inspectoratului Control Financiar de Stat.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul Hotărârii Guvernului este elaborat în conformitate cu prevederile art. 78 din Legea finanțelor publice și responsabilităților bugetar-fiscale nr. 181/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 223-230, art. 519) și în scopul implementării prevederilor art. XVIII. alin. (4) lit. a) din Legea nr.327/2025 pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea managementului finanțelor publice), cu ajustările indicate prin Hotărârea Guvernului nr.284/2025, privind reglementarea modului de organizare și funcționare a autorităților administrației publice centrale de specialitate. Totodată, proiectul ține cont de prevederile Hotărârii Guvernului nr.271/2025 privind organizarea și funcționarea Sistemului Național Antifraudă.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>Unul dintre principiile fundamentale ale sistemului bugetar este principiul performanței, care stabilește necesitatea utilizării resurselor bugetare în mod econom, eficient și eficace, în concordanță cu principiile bunei guvernări.</p> <p>Asigurarea respectării acestui principiu de către autorități/instituții este realizată inclusiv prin activitățile de supraveghere bugetară și control financiar exercitate de către Inspectoratul Control Financiar de Stat (ICFS) din subordinea Ministerului Finanțelor.</p> <p>Prin Hotărârea Guvernului nr. 938/2023 privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat, în anul 2023, competențele instituției au fost extinse prin atribuirea unor noi domenii funcționale, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none">
• supravegherea bugetară;
• coordonarea antifraudă;
• controlor național al fondurilor europene. <p>Ulterior, prin modificările operate în decembrie 2025 la art. 78 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, a fost extins cadrul atribuțiilor aferente controlului financiar public extern, inclusiv sub aspectul exercitării controlului asupra utilizării fondurilor de asistență externă, rambursabile și nerambursabile, precum și asupra mijloacelor financiare aferente mecanismului desemnării procentuale.</p> <p>În forma actuală, prevederile Hotărârii Guvernului nr. 938/2023 nu reflectă integral modificările operate în Legea nr. 181/2014 și nu reglementează suficient de clar:</p> <ul style="list-style-type: none">
• mecanismele de exercitare a controlului fondurilor de asistență externă;
• aria subiecților supuși controlului financiar;
• atribuțiile aferente funcției de coordonare antifraudă; <p>Totodată, funcția de supraveghere bugetară instituită prin H.G. nr. 938/2023 necesită ajustări și consolidări la nivel regulamentar, inclusiv sub aspectul clarificării competențelor operaționale.</p> <p>Necesitatea consolidării funcției de supraveghere bugetară este determinată inclusiv de persistența unor carențe în procesul de planificare și executare bugetară, manifestate prin:</p> <ul style="list-style-type: none">
• nevalorificarea anuală a unor resurse bugetare semnificative;
• estimarea neuniformă a necesităților financiare;
• existența unor deficiențe în evaluarea capacității de implementare a programelor și proiectelor finanțate din resurse publice și surse externe;
• insuficiența analizelor privind eficiența utilizării resurselor publice. <p>Prin urmare, proiectul urmărește:</p>

- alinierea Hotărârii Guvernului nr. 938/2023 la modificările operate în Legea nr. 181/2014;
- redefinirea și consolidarea cadrului funcțional al ICFS;
- reglementarea distinctă a controlului fondurilor de asistență externă;
- extinderea și clarificarea ariei subiecților supuși controlului financiar;
- consolidarea mecanismului antifraudă;
- ajustarea mecanismelor aferente supravegherii bugetare;
- clarificarea drepturilor și obligațiilor funcționale ale Inspectoratului și ale entităților vizate.

Legea nr. 181/2014 legitimează inspectările la autoritățile/instituțiile bugetare/publice la autogestione/bugetare independente, la întreprinderile de stat/municipale, societățile comerciale în al căror capital social statul deține o cotă parte de cel puțin 25 la sută, precum și persoanele afiliate acestora. Prin modificările propuse, se urmărește reglementarea efectuării controlului financiar la alte persoane fizice și juridice pe aspecte privind gestionarea și utilizarea resurselor financiare și administrarea patrimoniului public al autorităților/instituțiilor publice la autogestione și autorităților bugetare independente. Mai mult, Guvernul a împuternicit ICFS de a efectua controale/inspectări ale mijloacelor publice utilizate pe aspecte în afara ariei de aplicare a legii, dintre care controlul utilizării sumelor de desemnare procentuală. ICFS i-a fost atribuită funcția de unitate antifraudă, în conformitate cu prevederile HG nr.271/2025, care asigură mecanismul de protecție a intereselor financiare ale statului și ale partenerilor externi de dezvoltare, pentru a nu admite fraudarea mijloacelor financiare/materiale din asistența externă și/sau din bugetul public național, indiferent de proveniența acestora, asigurând coordonarea, monitorizarea și controlul procesului respectiv.

Astfel, se propune precizarea misiunii ICFS care va consta în asigurarea controlului financiar public extern, urmare efectuării inspectării financiare, controlului fondurilor de asistență externă, rambursabile sau nerambursabile și asigurarea mecanismului de protecție a intereselor financiare ale statului, ale partenerilor externi de dezvoltare și ale Uniunii Europene împotriva fraudei și a altor abateri.. Prin modificarea dată vor fi extinși subiecții supuși inspectării financiare - beneficiarii fondurilor de asistență externă, beneficiarii desemnării procentuale din impozit pe venit. Modificarea dată va contribui la consolidarea capacităților în domeniul controlului financiar și sporirea eficienței și eficacității acestuia.

Totodată, analiza activității Inspectoratului Control Financiar de Stat în perioada 2024-curent, relevă existența unui dezechilibru între volumul atribuțiilor instituționale și capacitatea administrativă existentă.

Astfel, anterior reorganizării aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 938/2023, instituția dispunea de un efectiv-limită de 135 unități și exercita preponderent funcția de inspectare financiară. Ulterior reorganizării și atribuirii noilor competențe instituționale ((1) supravegherea bugetară; (2) unitatea antifraudă; (3) controlul fondurilor europene), efectivul-limită a fost redus la 119 unități.

În condițiile extinderii semnificative a domeniilor de activitate și a complexității atribuțiilor exercitate, efectivul actual nu corespunde necesităților operaționale și funcționale ale instituției.

În acest context, majorarea efectivului-limită cu 14 unități, de la 119 la 133 unități, reprezintă o măsură necesară, obiectivă, justificată și indispensabilă pentru consolidarea capacităților administrative ale Inspectoratului și asigurarea exercitării eficiente a competențelor încredințate, prin prisma misiunii asumate de protejare a intereselor financiare ale statului, partenerilor de dezvoltare și nemijlocit ale Uniunii Europene.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul principal al prezentului proiect constă în consolidarea cadrului instituțional și funcțional al ICFS, în vederea sporirii eficienței controlului financiar public extern, a supravegherii bugetare și a protecției intereselor financiare ale statului și ale partenerilor externi de dezvoltare.

Proiectul de hotărâre urmărește ajustarea Hotărârii Guvernului nr. 938/2023 la modificările operate la art. 78 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, inclusiv sub aspectul reglementării controlului fondurilor de asistență externă și al consolidării funcției de unitate antifraudă.

În acest context, proiectul prevede:

- redefinirea misiunii și funcțiilor Inspectoratului;
- corelarea prevederilor cadrului normativ aferente funcției de unitate antifraudă;

- reglementarea controlului fondurilor de asistență externă, rambursabile și nerambursabile;
- extinderea sferei entităților supuse controlului financiar;
- clarificarea atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor Inspectoratului și a entităților din aria de competență;
- reglementarea distinctă a activităților de supraveghere bugetară;
- ajustarea cadrului organizatoric și funcțional al Inspectoratului.

Necesitatea intervenției normative este determinată de faptul că reglementările secundare în vigoare nu reflectă integral atribuțiile și competențele instituționale atribuite ICFS prin modificările legislative recente și nu reglementează exhaustiv mecanismele de exercitare a noilor funcții instituționale.

În acest context, proiectul urmărește realizarea obiectivelor și soluțiile principale:

- asigurarea unui mecanism unitar și predictibil de organizare și exercitare a controlului financiar public extern și a supravegherii bugetare;
- consolidarea capacităților instituționale ale ICFS prin clarificarea rolurilor, responsabilităților și mecanismelor funcționale;
- eliminarea riscurilor de interpretare divergentă a atribuțiilor și competențelor instituționale;
- asigurarea aplicării uniforme a cadrului normativ;
- clarificarea raporturilor juridice dintre ICFS și entitățile aflate în aria sa de competență;
- modernizarea metodelor de control financiar și supraveghere bugetară prin aplicarea soluțiilor tehnologice și digitalizarea proceselor;
- orientarea activităților de control financiar spre prevenirea timpurie a neconformităților.

Modificările propuse au drept scop modernizarea și armonizarea cadrului normativ secundar cu evoluțiile instituționale și legislative din domeniul controlului financiar public extern, supravegherii bugetare și protecției intereselor financiare ale statului și ale Uniunii Europene.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare a proiectului a fost analizată și opțiunea alternativă de elaborare a unui regulament nou, cu abrogarea celui existent. Această opțiune nu a fost considerată oportună la etapa actuală, întrucât structura de bază a HG nr. 938/2023 rămâne funcțională și este deja cunoscută și aplicată. Totodată, intervențiile propuse vizează un volum redus de modificări, sub pragul de 30% din conținutul actului normativ, ceea ce, în conformitate cu principiile de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 100/2017, justifică menținerea și modificarea actului existent.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului va avea un impact pozitiv asupra eficienței mecanismelor de control financiar public extern și supraveghere bugetară.

Totodată, proiectul va contribui la consolidarea capacităților instituționale ale Inspectoratului și la eficientizarea proceselor de monitorizare și control al utilizării resurselor financiare publice și externe.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea ICFS nu implică cheltuieli suplimentare din bugetul de stat pentru anul în curs. Modificările propuse vizează actualizarea cadrului normativ și consolidarea mecanismelor administrative și instituționale privind organizarea activităților de control financiar public extern și supraveghere bugetară care se vor aplica din anul 2027, iar cheltuielile aferente implementării proiectului urmează a fi acoperite din contul și în limitele alocațiilor aprobate pentru anul 2027, conform cadrului normativ aplicabil.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului nu presupune un impact asupra sectorului privat.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Implementarea proiectului nu presupune impact asupra datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu prezintă riscuri de discriminare după criteriile de gen, apartenență etnică, etc.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 938/2023 nu generează impacturi suplimentare în afara celor deja evidențiate în secțiunile precedente.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul contribuie la consolidarea mecanismelor instituționale de protecție a intereselor financiare ale Uniunii Europene și dezvoltarea cooperării cu OLAF.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
Proiectul va fi supus avizării și consultării publice în conformitate cu art.32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și conform prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md , la compartimentul Transparența decizională, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat la linkul: Un anunț similar va fi plasat și pe platforma www.particip.gov.md .
7. Concluziile expertizelor
Proiectul urmează a fi supus expertizelor anticorupție și expertizei juridice, conform art. 36 și art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Adoptarea proiectului nu necesită elaborarea și aprobarea unor acte normative noi. Actele administrative interne ale ICFS (regulamente, metodologii, proceduri) vor fi ajustate în conformitate cu noile prevederi.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
În vederea implementării prevederilor proiectului, vor fi întreprinse următoarele măsuri: 1. actualizarea actelor administrative interne ale ICFS; 2. ajustarea proceselor de evaluare și asigurare a calității; 3. informarea și instruirea persoanelor implicate; 4. elaborarea și/sau actualizarea metodologiilor aferente activităților de control financiar, supraveghere bugetară și coordonare antifraudă.

Ministru

Andrian GAVRILIȚĂ